

Sygn. akt **XXVII Ca 3666/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maja Smoderek (spr.)
Protokolant:	protokolant Magdalena Duda

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2017r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. P.**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 23 marca 2016 r., sygn. akt II C 1977/15

1. oddała apelację;
2. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz M. P. 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

SSO Maja Smoderek

Sygn. akt XXVII Ca 3666/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25-11-2014 M. P. żądał zasądzenia od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 1.054 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 31-07-2014 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za opóźniony lot, a także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu.

Powyższe powództwo zostało uwzględnione nakazem zapłaty z dnia 20 kwietnia 2015 r. Powyższe orzeczenie zaskarżył sprzeciwem pozwany wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W piśmie procesowym z 30 września 2015 r. pełnomocnik powoda zmienił powództwo żądając zapłaty 250 euro zamiast kwoty w złotych żądanej w pozwie.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2016 roku Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.054 zł wraz z odsetkami ustawowymi

za opóźnienie od dnia 21 maja 2015 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił i orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że M. P. zawarł z (...) S.A. umowę przewozu lotniczego na trasie L. -W. na dzień 8-07-2014 r. Powód dotarł do portu docelowego z ponad 3-godzinnym opóźnieniem. W ramach postępowania reklamacyjnego powód zgłosił pozwanemu żądanie zapłaty odszkodowania. Pozwany wiadomością elektroniczną z dnia 23-07-2014 r.. odmówił powodowi wypłaty odszkodowania.

Odległość po ortodromie między L. a W. wynosi mniej niż 1500 km.

W swych rozważaniach Sąd Rejonowy jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia wskazał przepisy Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U.UE L z dnia 17 lutego 2004 r.) i uznał, że w przedmiotowej sprawie zostały spełnione przesłanki do przyznania powodowi odszkodowania o równowartości 250€ (wg. średniego kursu NBP tej waluty na dzień 10-11-2014 r. tj. 4.216x250). Sposób przeliczenia żądanej kwoty, jak również fakt opóźnienia lotu nie był kwestionowany przez stronę pozwaną.

Zdaniem Sądu I instancji niezasadny był zarzut pozwanego naruszenia art. 358 k.c. Zasada walutowości nie stoi na przeszkodzie uwzględnieniu powództwa bowiem art. 7 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004 przewiduje dopuszczalność wypłaty odszkodowania, nie tyle nawet w innej walucie, ale w formie świadczeń niepieniężnych tj. bonów pieniężnych i/lub w formie innych usług. Zdaniem Sądu Rejonowego tak szeroko zakreślony przez ustawodawcę unijnego zakres dopuszczalnych sposobów spełnienia świadczenia przewidzianego w art. 7 ust. 1 Rozporządzenia nr 261/2004. wyraża wolę normodawcy, aby następowało to w sposób jak najbardziej elastyczny, stosownie do zgodnej woli stron w tym zakresie, a zwłaszcza pasażera. Uwzględnienie zarzutów pozwanego w tym zakresie stałoby nadto w sprzeczności z ogólnymi wymogami ochrony konsumentów.

W ocenie Sądu I instancji brak było również podstaw do przyjęcia, że spełnienie świadczenia w walucie obcej - euro - zostało zastrzeżone, czego wymaga brzmienie art. 358 k.c., bowiem waluta euro jest walutą obowiązującą w większości krajów Unii Europejskiej wyrażenie kwoty odszkodowania w tej walucie było normalnym następstwem tej okoliczności.

Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, że powód nie dokonał skutecznie czynności zmiany powództwa, albowiem w postępowaniu uproszczonym zmiana powództwa jest niedopuszczalna.

Roszczenie o odsetki za opóźnienie w wysokości ustawowej za okres od dnia wymagalności roszczenia do dnia zapłaty oparte zostało na art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zaś o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył pozwany zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 358 § 1 i 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że w przypadku zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia w walucie polskiej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, gdy tymczasem z zasady walutowości, określonej w art. 358 § 1 k.c. nie wynika uprawnienie dla wierzyciela do wyboru waluty, w której ma być spełnione świadczenie, ponieważ jest to zobowiązanie przemienne w rozumieniu art. 365 § 1 k.c.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obydwie instancje wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy poczynił w analizowanej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego. Z poczynionych ustaleń wyciągnięte zostały prawidłowe wnioski prawne i poprawnie Sąd I instancji zinterpretował treść oraz znaczenie zastosowanych przepisów. Także uzasadnienie zaskarżonego wyroku, odpowiadało wymogom określonym w art. 328§2 k.p.c., co pozwoliło Sądowi Okręgowemu na merytoryczną kontrolę orzeczenia. Stąd, w niniejszej sprawie Sąd II instancji na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął ustalenia faktyczne i wnioski prawne Sądu Rejonowego jako swoje własne. W tej sytuacji rozważeniu podlegały jedynie zarzuty zawarte w apelacji, które skupiały się na kwestii walutowości.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że art. 358 k.c. nie zabrania wierzycielowi dokonania wyboru waluty, w jakiej żąda on spełnienia przez dłużnika świadczenia. Zgodnie z art. 358 §1 k.c. jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia w walucie obcej. Należy wskazać, że przepis ten nie zakazuje wierzycielowi dochodzenia świadczenia określonego w walucie obcej w pieniądzu krajowym, a jedynie określa uprawnienia dłużnika w zakresie możliwości zmiany waluty świadczenia. Powyższy przepis w ogóle nie odnosi się do wierzyciela, nic zatem nie powinno stać na przeszkodzie możliwości dochodzenia przez niego roszczenia określonego w walucie obcej w walucie polskiej, w sytuacji gdy z treści czynności prawnej nie wynika wprost w jakiej walucie zobowiązanie miało być spełnione. Okoliczność bowiem przyznania uprawnienia dłużnikowi wyboru waluty, w jakiej może on spełnić świadczenie nie może być interpretowana jednocześnie jako zakaz wyboru waluty przez wierzyciela, a co najwyżej jako obowiązek przyjęcia przez niego świadczenia w walucie zadeklarowanej przez dłużnika zgodnie z art. 358§1 k.c., pod rygorem popadnięcia przez wierzyciela w zwłokę. Powyższe nie oznacza natomiast, że wierzyciel określając świadczenie jakiego domaga się od dłużnika nie może go żądać w walucie polskiej także w sytuacji, gdy zobowiązanie zostało pierwotnie określone w walucie obcej.

Taka wykładnia jest tym bardziej uzasadniona, w kontekście art. 358§2 zd. 2 k.c., który w razie zwłoki dłużnika uprawnia wierzyciela dodatkowo do wyboru daty kursu po jakim świadczenie ma być przeliczone na złotówki (tj. albo data wymagalności roszczenia, albo data, w którym zapłata jest dokonana). Sąd Okręgowy nie podziela w tym zakresie stanowiska, że wybór przez wierzyciela waluty w takiej sytuacji może nastąpić jedynie w sytuacji gdy dłużnik wcześniej dokonał wyboru waluty polskiej. Z literalnego brzmienia art. 358§2 zd. 2 k.c. wynika bowiem, że wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia w walucie polskiej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia, w którym zapłata jest dokonana, czyli po pierwsze może wybrać walutę, a po drugie datę kursu. Przy czym o ile wybór waluty jest zawsze dopuszczalny, to wybór kursu tylko w razie zwłoki dłużnika.

Niezależnie od powyższych rozważań warto podkreślić, że w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia ze świadczeniem wynikającym z umowy, w której strony mogły dowolnie ustalić walutę w jakiej chcą spełnić to świadczenie. Tu mamy do czynienia z aktem prawnym określającym wysokość odszkodowania, która została określona w euro z uwagi na fakt, że akt prawny, na podstawie którego powód domaga się odszkodowania, pochodzi od organów Unii Europejskiej, której walutą jest właśnie euro. Tym samym odszkodowanie zostało określone de facto nie w walucie obcej dla ustawodawcy, lecz w walucie unijnej. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że zamiarem ustawodawcy nie było ukształtowanie sposobu zapłaty odszkodowania jedynie w jednostkach euro, a wyłącznie waluta ta określa wysokość odszkodowania. Ponieważ rozporządzenie obowiązuje wprost w krajach członkowskich, oznacza to, że nie wymagało ono implementacji do naszego systemu prawnego, jednak taka sytuacja nie może powodować negatywnych skutków dla wierzycieli będących polskimi obywatelami, którzy niewątpliwie mogą dochodzić odszkodowania w walucie krajowej. Tym samym nawet przy przyjęciu interpretacji art. 358 k.c. dokonanej przez Sąd I instancji to dokonując jego wykładni celowościowej w stosunku do regulacji ww. rozporządzenia Sąd Okręgowy uznał, że niezasadne było przyjęcie, że w niniejszej sprawie wiąże Sąd klauzula efektywnej waluty, a powód nie może domagać się wykonania zobowiązania w walucie polskiej.

W tym stanie rzeczy zaskarżone orzeczenie odpowiada prawu, a co za tym idzie apelacja podlegała oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z §2 pkt 2 i §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Maja Smoderek